

Harmoni

*Disse citater er udvalgt fra skrifter af
Hazrat Pir-o-Murshid Inayat Khan
stifteren af Sufi Order International.*

Den fred, som enhver sjæl stræber imod, og som er Guds sande natur og det yderste mål for mennesket, kommer af harmoni... Det er opnåelse af harmoni, der kaldes Himlen, og det er mangel herpå, som kaldes Helvede. Kun den, der mestrer harmoni, forstår livet, og den der savner harmoni virker dum til trods for alt hvad han har opnået.

Sufierne lægger stor vægt på opnåelse af harmoni, idet de tror på, at lyset er for Engle og mørke for Djævlene, men at harmoni er nødvendig for menneskeheden for at holde balance i livet.

Der er 3 aspekter af harmoni: Det evige, det universelle og det individuelle.

Den evige harmoni er bevidsthedens harmoni. Da den i sig selv er evig, vil alle ting og væsener leve og bevæge sig i den og dog forbliver den fjern, uforstyrret og fredfyldt. For den troende og den vidende er dette Gud. Alle vibrationer lige fra de fineste til de groveste, såvel som ethvert atom i det manifesterede, holdes sammen af denne harmoni. Såvel skabelse som nedbrydning foregår for at opretholde harmonien. Når alt kommer til alt, trækker harmoniens kraft alle væsener henimod den evige fred.

Mennesket bliver trukket i to modsatte ret-

ninger ved harmoniens kraft: Mod det uendelige og mod det manifesterede. Det er mindre bevidst om det første end det sidste, og ved at rette omærksomheden i den ene retning, taber det den anden af syne. Det uendeliges væsen, al tings grundlæggende ånd, trækker til slut alt til sig. Sufierne lægger størst vægt på harmoni med det Uendelige, som han forstår som hengivelse til Gud, den elskedes vilje.

Eksistensen af jord og vand, jord over for vand og vand over for jord, tiltrækning mellem himmel og jord - alt udviser en universel harmoni. Tiltrækning mellem sol og måne, den kosmiske orden blandt stjerner og planeter, alle forbundet og i forhold til hinanden, bevæger sig og fungerer betinget af en særlig lov; det regelmæssige skift mellem årstiderne; nattens følge efter dagen, og derefter dagens given plads til natten; et væsens afhængighed af et andet; adskillelse og den gensidige afhængighed i de fem elementer - alt henviser til den Universelle Harmoni.

Mand og kvinde, dyr og fugle, planter og sten - alle slags ting og væsener - er sammenkoblede og knyttet til hinanden med et bånd af harmoni. Hvis et væsen eller en ting, selvom det forekommer unyttigt, mangler i dette univers af uendelig variation, ville det være som om en node manglede i en melodi. Som Sa'adi siger: "Ethvert væsen er født med et særligt formål, hvis lys er synligt i enhver sjæl." Hungersnød, pest og ulykker såsom storme, oversvømmelser og vulkanudbrud, krige og revolutioner, uanset hvor skadelige de forekommer menneskeheden, er de i virkeligheden justeringer af harmonien i universet.

Der er to aspekter af individuel harmoni: Harmoni mellem krop og sjæl, og harmoni mellem mennesker.

Sjælen frydes af den velvære, der opleves af det ydre selv, og dog bliver mennesket så optaget af det, at sjælens sande velvære bliver negligeret. Dette fastholder mennesket i utilfredshed trods alle de umiddelbare glæder, som han oplever. Men ved ikke at forstå dette, tror man at utilfredsheden skyldes et ikke tilfredsstillende ydre behov. Resultatet af enhver jordisk lidenskab er en øjeblikkelig tilfredsstillelse, og øger endog behovet for mere. Når mennesket forfølger

sine jordiske glæder og velvære og kæmper for dem overser sjælens manglende tilfredsstillelse, hvorved sjælen bliver berøvet sin sande lyksalighed. Sjælens sande fryd ligger i kærlighed, harmoni og skønhed, hvoraf udspringer visdom, ro og fred; jo mere stabilt det er, jo mere tilfreds er sjælen.

Hvis mennesket i det daglige ville undersøge enhver handling, som spejler et uacceptabelt billede af ham selv ind i sjælen, og som forårsager mørke og utilfredshed, og hvis han på den anden side bevidst ville iagttage enhver tanke, ord eller gerning, som havde givet indre kærlighed, harmoni og skønhed, og enhver følelse som havde givet visdom, ro og fred, så ville harmoni mellem sjæl og krop let kunne forstås, og begge aspekter af livet ville blive tilfredsstillende. Det indre såvel som det ydre. Sjælens tilfredshed er meget mere vigtig end kroppens, fordi den er længere varende. Således må tanke, ord og handling tilpasses, så man først harmoniserer selvet ved at afstemme krop og sjæl.

Det næste aspekt af menneskelig harmoni afspejler sig i kontakten med andre. Alle væsener har sit individuelle ego frembragt af dets egen illusion. Dette begrænser dets udsyn, som er styret af dets interesser; det dømmes om hvad, der er godt og skidt, højt og lavt, rigtigt og forkert, i forhold til sig selv og andre gennem sit begrænsede udsyn, som er overvejende opdelt og imaginært snarere end sandt. Dette mørke skyldes det ydres overskygning af sjælen. Derfor bliver en person blind for sine egne utilstrækkeligheder såvel som for andres fortrin: Et menneskes rigtige handlinger bliver forkerte i dets øjne, og dets egne fejl forkommer sande. Sådan er det generelt for mennesker, indtil mørkets slør fjernes fra dets øjne.

Nafs, et individs ego, forårsager al disharmoni inden i sig selv såvel som i forholdet til andre, ved at vise sin uregerlighed i alle livets aspekter. Løven, kongen over alle dyr, den stærkeste og majestætiske, er altid uvelkommen hos skovens indbyggere, og han er tilmed uvenlig overfor sine egne. To løver ville aldrig hilse på hinanden på en venlig måde, for deres nafs er så stærke. Skønt løven hersker over alle andre dyr, er den selv slave af sin egen lidenskab, som gør den rastløs. Nafs hos planteædere såsom får og geder er dæmpet, hvorfor de er

uskadelige for hinanden, og er så harmoniske, at de lever i flokke. Harmonien og sympatien imellem dem gør dem gensidigt deltagende i hinandens sorger og glæder, men de bliver nemt ofre for skovens vilde dyr. Fortidens mestre så som Moses og Muhammed har altid kunnet lide at passe deres flokke i junglen og Jesus Kristus kaldte sig selv Den Gode Fårehyrde, medens Johannes Døbereren talte om Guds Lam, harmløst og uskyldigt, klar til at blive ofret.

Fuglenes nafs er endnu svagere; derfor kan der i et træ leve fugle af mange forskellige slags som en familie, og synges Guds pris med een stemme, og flyve omkring i flokke på tusinde. Blandt fugle kan man se nogle, der genkender deres mage og som lever sammen i harmoni, bygger rede til deres små, skiftes til at rugge på deres æg, og tager sin del i opdragelsen af de små. Ofte sørger og klager de over deres mages død.

Insekternes nafs er endnu mindre; de går henover hinanden uden at gøre skade, og lever sammen i millioner som en familie uden at skelne ven fra fjende. Dette viser hvordan nafs vokser med ethvert udviklingsstrin i naturen, og kulminerer hos mennesket, der skaber disharmoni hele livet igennem, med mindre egoet dæmpes, hvorved der skabes ro og fred inden i en selv og en følelse af harmoni med andre.

Alle mennesker har en kvalitet, der er særegen for netop dets nafs. En er som en tiger, en anden minder om en hund, medens en tredje kunne være en kat og en fjerde som en ræv. På den måde viser

Yderligere information:

Sufi Ordenen Danmark

Nini Leick
tlf. 35 42 32 25

Inger Mundt
tlf. 38 74 33 13

Inge Farup
tlf. 45 80 35 42

mennesket i sin tale, tanke og følelse hen til dyr og fugle, og dets nafs er således beslægtet med dets natur; til tider vil hele dets fremtoning minde om dem. Derfor vil muligheden for harmoni være afhængig af hans nafs udvikling. Efterhånden som mennesket begynder klart at gennemskue det menneskelige liv, vil verden begynde at fremstå som en skov fyldt med vilde dyr, der kæmper, dræber og æder hinanden.

De 5 elementer arbejder løbende i ethvert væsen, og i hvert individ er et element dominerende. Den vise skelner derfor mellem 5 forskellige naturer i et menneske afhængig af hvilket der er dets dominerende element. Af og til dominerer dog 2 eller flere elementer i et menneske i større eller mindre grad.

Livets harmoni kan læres på samme måde som man lærer musikkens harmoni. Øret bør trænes til at skelne klange og ord, hvis betydning er skjult, og på den sproglige betydning og på stemmens klang kunne kende et sandt ord eller en falsk tone; at kunne skelne mellem sarkasme og oprigtighed, mellem ord sagt i spøg og alvor; at forstå forskellen mellem ægte beundring og smiger; at adskille beskedenhed og ydmyghed, et ægte smil og et spotsk smil, indbildskhed og stolthed, udtrykt enten direkte eller indirekte. Ved at gennemføre dette bliver øret gradvist trænet som ved musik, og et menneske ved nøjagtigt hvorvidt hans egne klange og ord er falske eller sande og om andres er det.

Sufierne undgår alle urytmiske handlinger; de holder rytmen i deres udsagn kontrolleret af deres tålmodighed, siger kun noget på rette sted, venter med at svare til spørgsmålet er færdig udtalt. De betragter modsætningsfyldte ord som uharmoniske med mindre de falder i en debat, og selv i disse tilfælde forsøger de at skabe harmoni. Det at være oppositionel kan udvikle sig til en lidenskab hos mennesket, indtil det til og med går imod sig selv, hvis et eller andet fremføres af en anden.

For at bevare harmonien, tilpasser Sufien sit udsagn; med andre ord, han går ind på en anden persons ideer ved at se sagen fra den andens synspunkt i stedet for fra sit eget. Han danner grundlag for en diskussion ved en passende introduktion, idet han forberede

der tilhørerens øre til at give et fuldent respons. Han lægger mærke til enhver af sine bevægelser og udtryk såvel som andres, idet han prøver at skabe harmoni mellem sig selv og andre.

Alle racer, nationer, klasser og folkeslag er som et musikstykke baseret på samme akkord, hvor tonearten - fællesnævneren - indeholder mange personligheder inden for en enkelt buket af harmoni. Ved at iagttage livet, erfarer Sufien livets harmoni. Han danner harmoni med sig selv, med andre, med universet og med det uendelige. Han identificerer sig med andre, han ser sig selv, kan man sige, i alle andre væsener. Han er uanfægtet af såvel dadel som ros. Hvis et menneske kommer til at tabe noget tungt og derved kommer til at ramme sin egen fod, vil han ikke dadle sin hånd for at have tabt det, idet han ser sig selv i såvel hånden som foden. På lignende måde er Sufien tolerant, hvis han skades af en anden, idet han tænker, at årsagen til skaden faktisk kommer fra ham selv. Han bruger kontrapunkt ved at blende vennens uønskede snak og løfte den op til en fuga.

Blidhed, mildhed, respekt, ydmyghed, beskedenhed, selvfornægtelse, samvittighedsfuldhed, tolerance og eftergiveness betragtes af Sufien som egenskaber der medfører harmoni i ens egen såvel som andres sjæle. Arrogance, afsky, laster, afhængighed, grådighed og jalousi er de 6 grundlæggende kilder til disharmoni. Nafs, den eneste årsag til disharmoni, bliver mere magtfuld jo mere den tilfredsstilles og jo mere den imødekommes. Umiddelbart viser den sin tilfredshed ved at have fået tilfredsstillet sine krav, men straks herefter kræver den mere, således at livet til sidst bliver en byrde. De vise ser denne fjende som anstifter af al fortræd, medens alle andre bebrejder hinanden for deres ulykker i tilværelsen.

Sufien bærer over med andres fejl, vel vidende at de ikke ved bedre. Han skjuler andres fejl og undertrykker enhver handling, der vil medføre disharmoni. Han kæmper til stadighed med sine nafs, årsagen til disharmoni og menneskets eneste fjende. Ved at sejre over denne fjende, opnår et menneske at mestre sig selv; det betyder for ham at mestre hele universet, fordi muren der skiller selvet og Det Almægtige er brudt ned.